

Βαθμίδα: 3

Τάξη: Α΄ Γυμνασίου

Θεματική Ενότητα: Ρυθμός, Ήχος και Χρώματα

Μάθημα: Διάλογοι στην Ήπειρο του Ρυθμού (1^ο Μάθημα βιβλίου ΟΕΒΔ)

Περίοδοι: 2 περίοδοι

Καθηγήτρια: Εύα Αδάμου, Γυμνάσιο Αγλαντζιάς

Ημερομηνία: 8.9.11

Σκοπός

Πρόκειται για το πρώτο μάθημα της σχολικής χρονιάς και λειτουργεί κυρίως ως μάθημα διαγνωστικής αξιολόγησης και καλλιέργειας μουσικών δεξιοτήτων.

Με το τέλος του μαθήματος αναμένεται ότι οι μαθητές θα αποκτήσουν τις γνώσεις, θα αναπτύξουν τις δεξιότητες και θα καλλιεργήσουν τις στάσεις που περιγράφονται πιο κάτω.

Γνώσεις

- Σταθερός παλμός (ΣΠ)
- Μέτρο 4/4
- Ρυθμικά σχήματα – βιωματικά
- Μελωδικά σχήματα σε 5τονική – με το αυτί
- Μορφή: Ηχώ (ΑΑ)
- Οστινάτο – βιωματικά
- Αφρικάνικη Μουσική: παραδοσιακά όργανα (djembe, agogo, cowbell, shakers - μαράκες, ντέφια, ξυλόφωνα, κ.ά.)

Δεξιότητες

- Εκτέλεση: ΣΠ, μέτρο 4/4, ηχώ, οστινάτο,
- Ακρόαση: όλα τα πιο πάνω, αφρικάνικα όργανα
- Αυτοσχεδιασμός: ρυθμικά και μελωδικά σχήματα σε μέτρο 4/4

Στάσεις

- Διαπολιτισμική μουσική εκπαίδευση

Αξιολόγηση – Δείκτες Επιτυχίας ΝΑΠ Μουσικής

1. Να τραγουδούν και να εκτελούν συγχρονισμένα, ακολουθώντας τις οδηγίες ενός μαέστρου, έχοντας επίγνωση του ρόλου τους μέσα στο μουσικό σύνολο (Δείκτης Επιτυχίας αρ.7, σελ. 20).
2. Να αποδίδουν συγκεκριμένες μουσικές έννοιες σε μια ακρόαση μέσω κίνησης/ χορογραφίας (Δείκτης Επιτυχίας αρ.3, σελ. 19).
3. Να αυτοσχεδιάζουν ρυθμικά και μελωδικά οστινάτι, με όργανα, ηχογόνα αντικείμενα, τη φωνή και το σώμα (body percussion) (Δείκτης Επιτυχίας αρ.2, σελ. 21).

Στόχοι

Οι μαθητές θα επιτύχουν τα πιο πάνω, με το να:

- εκτελέσουν ρυθμικά και μελωδικά σχήματα σε μέτρο 4/4 ως ηχώ και οστινάτο μέσα από δραστηριότητες
- ερμηνεύσουν και να χορέψουν το τραγούδι «Che Che Kule» για να βιώσουν την ηχώ
- αυτοσχεδιάσουν ρυθμικά και μελωδικά σχήματα σε μέτρο 4/4
- εντοπίσουν τα στοιχεία αυτά σε Χάρτη Ακρόασης

Προαπαιτούμενες Γνώσεις και Δεξιότητες

Καμία

Μέσα – Υλικά

- Ρυθμικά όργανα τάξης, djembe, agogo, cowbell, shakers, κ.ά.
- Ξυλόφωνα
- Ακρόαση «Kikamba»
- Φυλλάδιο Ακρόασης «Ακούω και Εντοπίζω»
- Φυλλάδιο Διαγνωστικής Αξιολόγησης για την καθηγήτρια

Οργάνωση Τάξης: οι μαθητές σε κύκλο
Μέθοδος Διδασκαλίας: Άτυπες διαδικασίες Μάθησης

1. «Ξύπνημα Σώματος»

Ασκήσεις χαλάρωσης και ζεστάματος.
Βλ. Άσκηση σελ. 17, Βιβλίο Εκπαιδευτικού.

2. «Κεφάλι – Όμοι – Γόνατα – Δάκτυλα»

- ΣΠ σε μέτρο 4/4, αντίστροφη μέτρηση από 8...1.
- Επανάληψη με crescendo.

3. «Δώσε τον ήχο»

- ΣΠ
- Σσςςςςς
- Πόδι
- Πήδημα
- Συνδυασμός

4. «Γίνε ο καθρέφτης μου»

Ο καθηγητής εκτελεί με παλαμάκια ΣΠ και οι μαθητές τα εκτελούν αμέσως «ως καθρέφτης». Αυτό γίνεται με ΣΠ, παύσεις, *accelerando*, *ritartando*.

Ο καθηγητής αναθέτει αυτό το ρόλο και σε μαθητές.

5. «Είμαι η Ηχώ»

Συνεχές κτύπημα του ΣΠ στο cowbell.

Ηχώ: ξεκινώντας από τον ΣΠ, στη συνέχεια δίνονται διάφορα ρυθμικά σχήματα (ως body percussion) και μελωδικά σχήματα (με τη φωνή).

Τέλος, γίνεται συνδυασμός των δύο.

6. «Che che Kule», Βιβλίο Μαθητή σελ. 10 (Ηχώ)

- Επεξήγηση στίχων και εθιμοτυπικού του τραγουδιού.
- Διδασκαλία τραγουδιού.
- Χορογραφία (εμπέδωση ρόλων, A: αρχηγός – A: όλοι, = Ηχώ).

7. «Εκτελώ ένα Οστινάτο»

Εκτελείται συνεχώς ο ΣΠ στο cowbell.

Οι μαθητές χωρίζονται σε γκρουπς μέσα στον κύκλο και, χωρίς να χαλάσει ο κύκλος, τούς δίνεται διαφορετικό οστινάτο διάρκειας ενός μέτρου των 4/4.

Γίνονται συνδυασμοί: μπαίνουν κάποιοι → σταματούν κάποιοι → όλοι μαζί → μόνο ΣΠ → κ.ά.

Εμπεδώνεται το 4-3-2-1 για επιστροφή στον ΣΠ και στο σταμάτημα.

8. «Αυτοσχεδιάζω στο Σώμα μου ένα Οστινάτο»

Δίνεται χρόνος στους μαθητές να πειραματιστούν να αυτοσχεδιάσουν εξατομικευμένα στο σώμα τους ένα οστινάτο ενός μέτρου σε 4/4.

Ξεκινά ο ΣΠ και στη συνέχεια η καθηγήτρια εισάγει ένα- ένα τον κάθε μαθητή.

Στο τέλος, όλοι μαζί, εκτελούν ο καθένας το δικό του.

9. «Αυτοσχεδιάζω στα Ρυθμικά και Μελωδικά Όργανα ένα Οστινάτο»

Εκτέλεση των πιο πάνω σχημάτων πάνω σε ρυθμικά όργανα (π.χ. djembe, ντέφια, μαράκες, bongos, cabasa, κ.ά.).

Εκτέλεση των πιο πάνω σχημάτων σε ξυλόφωνα (χρήση λα ελάσσονας 5τονικής). Τα ξυλόφωνα δίνονται «προετοιμασμένα».

Εκτελούνται τα ρυθμικά και μελωδικά σχήματα μαζί.

10. «Δίνω Μορφή στην Μουσική μου»

Μορφή: όλοι → μόνο djembe → όλοι → αυτοσχεδιασμό τα ξυλόφωνα → όλοι → μικρά κρουστά → ΣΠ → όλοι → μόνο μελωδικά → όλοι.

11. «Ακούω και εντοπίζω»

Δίνεται ο Χάρτης Ακρόασης που στηρίζεται στο τραγούδι “Kikamba”.

Βλ. Τετράδιο Εργασιών, Άσκ. 1, σελ. 8.

12. Αξιολόγηση

Μετά το τέλος του μαθήματος, η καθηγήτρια συμπληρώνει το Έντυπο Διαγνωστικής Αξιολόγησης που αφορά τον κάθε μαθητή.

Πηγές

- Βιβλίο Μουσικής Α΄ Γυμνασίου ΟΕΒΔ

- Musical Futures: <http://www.musicalfutures.org.uk/resource/27516>

Ακούστε το τραγούδι «Kikamba» και συμπληρώστε τον πιο κάτω πίνακα:		
α.	Πώς ξεκινά το τραγούδι, σόλο ή ομαδικά;	
β.	Πώς συνεχίζεται το τραγούδι, σόλο ή ομαδικά;	
γ.	Τα δύο πιο πάνω μέρη είναι ίδια ή διαφορετικά;	
δ.	Σύμφωνα με την πιο πάνω απάντησή σου, κύκλωσε το σωστό:	♦♦ → A A ♦♣ → A B
ε.	Δικαιολόγησε την πιο πάνω απάντησή σου.	
στ.	Θα έδινες τον χαρακτηρισμό «ηχώ». Ναι/Όχι και Γιατί;	
ζ.	Ποιο είναι το μέτρο του τραγουδιού; Χτυπήστε το ΣΠ και βρες τον τονισμό για να υπολογίσεις το πρώτο χτύπημα του μέτρου.	
η.	Ποιο ρυθμικό όργανο συνοδεύει το τραγούδι;	
θ.	Το συγκεκριμένο ρυθμικό όργανο εκτελεί συνεχώς το ίδιο ή διαφορετικό ρυθμικό σχήμα;	Αυτό στη μουσική ονομάζεται
ι.	Από ποια ήπειρο προέρχεται το τραγούδι;	
κ.	(i) Ονόμασε τα όργανα (ii) Γράψε αντίστοιχα μουσικά όργανα που ήδη γνωρίζεις	
	(i).....	
	(ii).....	

Σχολείο.....

Σχολική Χρονιά 2011-2012

Τμήμα

Ημ/νία.....

Καθηγήτρια

Διαγνωστική Αξιολόγηση

#	Όνοματεπώνυμο Μαθητή/Μαθήτριας;	Κρατά ΣΠ;	Έχει σωστό τόνο στη φωνή του;	Εκτελεί σωστά τα ρυθμικά και μελωδικά σχήματα;	Εντοπίζει ακουστικά τα στοιχεία που του ζητούνται;	Δημιουργεί δικά του ρυθμικά και μελωδικά σχήματα;	Έχει ακουστική μνήμη;	Ακολουθεί τις οδηγίες του μαέστρου;	Άλλα
1.									
2.									
3.									
4.									